

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, Eveline Čolović Tomić i mr.sc. Inge Vezmar barlek, članica vijeća, te više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja H. Š. iz Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 19. rujna 2019.

p r e s u d i o j e

Poništava se rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/19-01/142, URBROJ: 401-01/05-19-2 od 21. ožujka 2019.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, broj: 9/2019 od 1. ožujka 2019. Tim rješenjem odbijen je zahtjev tužitelja za pristup informacijama kojim je zatražio dostavu popisa svih krajnjih korisnika kredita/primatelja leasinga/zajmoprimaca koje je Hrvatska banka za obnovu i razvitak (dalje: HBOR) kreditirala u razdoblju od 1. do 31. svibnja 2018., uz iznose kredita. Zahtjev je odbijen temeljem članka 23. stavaka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, jer tužitelj zloupotrebljava pravo na pristup informacijama.

Tužitelj u tužbi navodi da su zahtjevom obuhvaćene informacije koje se tiču raspolaganja javnim sredstvima te je u smislu članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama nejasno kako bi postupanje po njegovom zahtjevu ugrozilo redovito obavljanje djelatnosti Hrvatske banke za obnovu i razvitak kada bi po prirodi stvari već trebale biti javno objavljene, radi čega je, prema mišljenju tužitelja, pogrešno primijenjeno materijalno pravo. Navodi da iznos i podatak o tzv. konačnom korisniku kredita, odnosno primatelju leasinga, zajmoprimcu i slično, sadrži i potrebne potpore u smislu dugoročnosti tako plasiranih kredita te povoljnije kamate nego što su korisnicima dostupne pod uobičajenim uvjetima pa bi traženi podaci trebali biti dostupni na mrežnim stranicama tijela javne vlasti. Tužitelj se poziva na odredbu članka 10. stavka 1. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, članak 2. i 23. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, te članak 3. stavak 1. točka 28. Zakona o kreditnim institucijama, presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: U-zpz-6/2016 od 17. listopada 2018. i presudu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: 460/18 od 30. siječnja 2019. Smatra kako tuženik u žalbenom postupku nije proveo dokazni postupak uvidom u tražene informacije pa

je nepotpuno utvrdio činjenično stanje, a radi se o informaciji koja bi bila otisnuta na dvije stranice A4 pa je nerazumljivo obrazloženje tuženika da se radi o velikom broju stranica. Iz samog sadržaja zahtjeva ne proizlazi malicioznost postupanja tužitelja protiv tijela javne vlasti, niti proizlazi da bi njegova namjera bila šikaniranje tijela javne vlasti zbog čega je pogrešno primijenjena odredba članak 25. stavka 5. točke 5. navedenog Zakona.

Predlaže sudu da poništi rješenje tuženika.

Tuženik u odgovoru na tužbu osporava navode tužitelja te u bitnom ističe, da u odnosu na podatke o krajnjem korisniku i broju ugovora o kreditu prevladava potreba zaštite prava na ograničenje u odnosu na javni interes, navedene informacije nisu informacije od javnog značaja te u odnosu na isti podatak prevladava potreba zaštite bankovne, odnosno poslovne tajne. Ističe kako kreditna institucija, preuzima sredstva od HBOR-a i odgovorna je za njihovo daljnje distribuiranje krajnjim korisnicima, s tim da krajnjim korisnicima u određenim slučajevima mogu biti isplaćena i sredstva kreditne institucije, koja se, dakle, ne odnose na javna sredstva. U tom je slučaju kreditna institucija korisnik kredita HBOR-a te je prema stajalištu tuženika tužitelja takvu informaciju ovlašten dobiti sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. U odnosu na stav tužitelja kako ne može doći do zlouporabe prava, jer je tražena informacija otisnuta na dvije stranice teksta, napominje kako se prilikom utvrđivanja zlouporabe prava na pristup informacijama ne razmatra samo tekući zahtjev za pristup informacijama, već se on razmatra u kombinaciji sa ostalim tužiteljevim zahtjevima. U razdoblju od 23. siječnja 2017. do 11. veljače 2019. tužitelj je podnio 54 zahtjeva za pristup informacijama, a prema analizi HBOR-a broj doseže 1358 zahtjeva kad se uključe podzahtjevi, što bi iziskivalo cca 8366 stranica materijala i 8811 odobrenja te je stoga očito da je zbog ukupnog broja zahtjeva, učestalosti podnošenja zahtjeva i opsežnosti svih zahtjeva tužitelja, došlo do opterećenja rada i funkcioniranja tijela javne vlasti. Predlaže da se tužbeni zahtjev odbije.

Tužbeni zahtjev je osnovan.

Iz spisa predmeta proizlazi da je zahtjev za dopunu informacija, kojim je tužitelj tražio dostavu popisa svih krajnjih korisnika kredita/primatelji leasinga/zajmoprimca koje je HBOR kreditirala u razdoblju od 1. do 31. svibnja 2018., uz iznose kredita, HBOR razmatrala kao novi zahtjev te ga je odbila pozivom na odredbu članka 23. stavak 5. točka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj: 25/13. i 85/15.), kojom je propisano da će tijelo javne vlasti rješenjem odbiti zahtjev ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, a osobito kada zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima se traži velik broj informacija dolazi do opterećenja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti.

Tuženik je osporenim rješenjem potvrdio pravilnost takvog stajališta HBOR-a te je opširno obrazložio subjektivni i objektivni element zlouporabe prava. Također je obrazloženo da je po rješenju tuženika od 9. srpnja 2018., kojim je naloženo HBOR-u dostava preslike popisa svih korisnika kredita koje je ta banka kreditirala u razdoblju od 1. do 31. svibnja 2017., uz iznose kredita, što je HBOR dopisom, KLASA: OIU-OI/17-03, URBROJ: DO-19-549 od 8. veljače 2019. i učinio.

Pri tome naglašava kako nije naložio dostavu preslike „krajnjih korisnika kredita“, već je naložio dostavu dokumenata naziva „Pregled odobrenih kredita od 1.5. do 31. 5. 2018.“, koja sadrži tablice „Korisnik kredita“ i „Odobreno kn“, slijedom čega se zahtjev tužitelja za dostavu podataka o krajnjim korisnicima ne može smatrati dopunom zahtjeva niti zahtjevom za ispravak informacije, već se radi o novom zahtjevu koji u konkretnom slučaju u kombinaciji sa ostalim zahtjevima za pristup informacijama dovodi do zlouporabe prava na

pristup informacijama. Ocjenjuje da žaliteljevo kršenje instituta prava na pristup informacijama kolidira s javnim interesom zbog kojega navedeni institut postoji, ali ujedno predstavlja i obezvrjeđivanje njegova cilja i svrhe. Svako daljnje omogućavanje žalitelju da zlouporabljuje odredbe Zakona o pravu na pristup informacijama ima za posljedicu neopravdano opterećivanje rada i funkcioniranja tijela javne vlasti, predstavlja prepreku učinkovitom radu tijela te je u suprotnosti s načelima pravičnosti i pravne sigurnosti.

Kada bi se u ovoj konkretnoj upravnoj stvari mogla ocjenjivati zloraba prava na pristup informacijama, svi kriteriji za tu ocjenu bi bili zadovoljeni, međutim, a sukladno dosljednoj sudskoj praksi ovog Suda, u kojoj je zauzeto stajalište da HBOR raspolaže javnim sredstvima, kao i da se u slučaju raspolaganja javnim sredstvima ne može razmatrati pitanje zlorabotrebne prava na pristup informacijama, neosnovano su javnopravna tijela odbila zahtjev tužitelja uz obrazloženje da zlorabotrebjava pravo na pristup informacijama (članak 23. stavak 5. točka 5. ZPPI-a), o čemu je svoje stajalište već izrazio ovaj Sud primjerice u presudi poslovni broj: UsII-167/19-8 od 16. svibnja 2019.

To stoga što je odredbom članka 16. stavka 3. ZPPI-a jasno propisano da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak, o čemu se u konkretnom slučaju ne radi.

Slijedom izloženog, Sud je na temelju odredbe članka 58. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda RH i 29/17.) presudio kao u izreci.

U Zagrebu, 19. rujna 2019.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović, v.r.